

בחירת החוזה הנכון מאמר ראשון בסדרה

אפרים בריפמן

♠ K9852		♠ A7643
♥ A765		♥ 8
♦ AJ		♦ T75
♣ 76		♣ A854

למערב 12 נק' עם חלוקה חצי מאוזנת. רוב הנקודות הן K ו-A. עקרונית עם 12 נק' בלבד יש לסרב להזמנת מזרח, אך שימו לב - לרשותכם 11 לקיחות! להגנה ♣K ו-♦K והשאר שלכם.

כל ההחלטות שעשה מערב בשלוש הדוגמאות היו הגיוניות, אולם פעם אחת החוזה נכשל, פעם אחת הוא בוצע, ובפעם השלישית בוצעו 11 לקיחות אף על פי שלא הוכרז משחק מלא.

שלוש הדוגמאות מוכיחות כי הניקוד הוא גורם חשוב, אך אינו העיקרי.

שימו לב למספר הנקודות של מערב. ככל שמספר הנקודות של מערב קטן – מספר הלקיחות גדל... אף על פי שבדוגמה 3 מספר הנקודות הוא הקטן ביותר (12), מספר הלקיחות הוא הגדול ביותר (11).

מבולבלים? – גם אנחנו... ☺
... עוד קצת סבלנות.

עתה נבחן התאמה של שמונה קלפים במיג'ור, כאשר שתי הידיים מאוזנות.

♠ AT5
♥ QT
♦ T875
♣ KQT4

שותפכם (מערב) פותח 1♣ ובידכם 11 נק'. "לפי הספר" יש להכריז 3♣ - 10-11 נק' עם תמיכה של 3 קלפים או יותר ב-♠. זוהי כמובן הזמנה למשחק מלא. אם בידו של מערב 12-13 נק', עליו לסרב להזמנה (Pass); אם בידו 14+ נק', עליו להיענות להזמנה ולהכריז משחק מלא 4♣. הבה נבדוק מה יקרה אם מערב יענה להזמנה.

♠ KQJ63		♠ AT5
♥ KJ4		♥ QT
♦ QJ9		♦ T875
♣ J3		♣ KQT4

למערב 14 נק'. לכאורה יש להיענות להזמנה, אך אם תכריזו 4♣ תמסרו: ♥A, ♦AK ו-♣K.

האם אי פעם שאלתם את עצמכם לפי מה אתם קובעים מהו החוזה הסופי? מהם הקריטריונים לפיהם אתם בוחרים לשחק עם שליט או ללא שליט? אין ספק כי היו מקרים בהם שיחקתם עם שליט ונוכחתם בדיעבד כי חוזה ללא שליט היה טוב יותר, או להיפך.

במילים אחרות, כמובן שעלינו לספור נקודות ולנהל את המכרז בהתאם, אך החלוקה היא זו שמכריעה את קביעת החוזה הסופי. ככל שהמידע המועבר בין השותפים מדויק יותר, כך רב יותר הסיכוי לבחור בחוזה הנכון.

בעמודים הבאים תלמדו סימני היכר שיעזרו לכם להחליט מתי לבחור בחוזה עם שליט ומתי לבחור בחוזה ללא שליט.

החוזה הנכון – עם או בלי שליט?

♠ A7643
♥ 8
♦ T75
♣ A854

שותפכם במערב פתח 1♣. בידכם 8 נק' גבוהות. מה תכריזו: 2♣, 3♣, או אולי 4♣? ברור שהרוב המכריע יכריז 4♣, אך נניח (רק לצורך המחשת נקודה חשובה) שהחלטתם להכריז 3♣. השותף ראה את הכרזתכם, ועתה עליו להחליט על החוזה הסופי. להלן שלוש חלוקות יד אפשריות שישפיעו על בחירתו של מערב.

♠ KQJ62		♠ A7643
♥ KJ4		♥ 8
♦ QJ9		♦ T75
♣ J3		♣ A854

למערב 14 נק' עם חלוקה מאוזנת. רוב הנקודות הגבוהות הן בקלפי Q ו-J. שימו לב להיעדר אסים. לכאורה יש להיענות להזמנה עם 14 נק' ולהכריז 4♣, אך אם יעשה כך מערב, יפסיד ♥A, ♦AK ו-♣K, בסך הכול ארבע לקיחות.

♠ KQJ62		♠ A7643
♥ KJ42		♥ 8
♦ QJ9		♦ T75
♣ 3		♣ A854

למערב 13 נק' וחלוקה לא מאוזנת. גם כאן רוב הנקודות הן Q ו-J וחסרים אסים, אולם יש להיענות להזמנה בגלל החלוקה. אם יכריז מערב 4♣, הוא יפסיד ♥A ו-♦AK, שלוש לקיחות בלבד.

מזרח – חלוקה מאוזנת; מערב – חלוקה חצי מאוזנת; מספר השליטים – 8.

שילוב בין יד מאוזנת ליד חצי מאוזנת עם התאמה של 8 שליטים בלבד מהווה מתכון לקוי לביצוע משחקים מלאים במקרים שבהם יש פחות נקודות מהנדרש.

כאן הניקוד הוא הגורם החשוב. החוזה האופטימלי הוא 2♠, אך אם תדעו לעצור ב-3♠ יהיה זה הישג לא מבוטל.

♠ KQJ63		♠ AT6
♥ KJ4		♥ QT
♦ QJ9		♦ T875
♣ J3		♣ KQT4

מזרח – חלוקה מאוזנת; מערב – חלוקה מאוזנת; מספר השליטים – 8.

שילוב בין שתי ידיים עם חלוקות מאוזנות, התאמה של 8 שליטים בלבד והיעדר לקיחות מהירות (A+K) מהווה מתכון לקוי לביצוע משחקים מלאים עם שליט, גם כאשר בידי השותפות מספר הנקודות הנדרש. החוזה האופטימלי הוא דווקא 3NT.

כאן הניקוד הוא הגורם החשוב ביותר.

לסיום, כדאי אולי לחדד את החשיבות של מספר השליטים ושל פוטנציאל הלקיחות הנובע ממנו. לפניכם דוגמה נוספת, הפעם מזווית הראייה של המשיב (מזרח):

♠ A6		♠ QJ52
♥ KQJ65		♥ AT4
♦ Q8		♦ K7652
♣ Q872		♣ 5

מערב פתח את ההכרזה ב-1♥ ומזרח העלה ל-4♥. מזרח התייחס לידו כאל פתיחה מלאה בזכות הקלף הבודד ב-♣ והכריז משחק מלא. לאחר הובלה בשליט החוזה נידון לכישלון. כדי להשיג חיתוכי ♣ תצטרכו למסור לקיחה בסדרה זו. ההגנה תזכה ותשחק שליט שוב. בדומם יישאר שליט בודד, ותצליחו לחתוך רק מפסיד אחד, לכן ההגנה תזכה ב-A♦, בשלוש לקיחות ♣ וייתכן שגם ב-K♠. עתה נבדוק מה יקרה כאשר לידו של מזרח יתווסף שליט רביעי:

♠ A6		♠ QJ52
♥ KQJ65		♥ AT42
♦ Q8		♦ K765
♣ Q872		♣ 5

בחלוקה זו הוחלף 2♦ של מזרח בשליט רביעי - 2♥. גם הפעם הכרזתם משחק מלא 4♥. מה יקרה?

צפון מוביל שוב בשליט. יש לשחק בלקיחה השנייה ♣. גם הפעם ההגנה תזכה ותמשיך בשליט, אך עדיין נותרו בדומם שני שליטים שיאפשרו חיתוך של שני ♣ מפסידים בדומם. בסך הכול יוכל הכרוז לזכות ב-10 לקיחות: חמש ב-♥, שתיים ב-♠, אחת ב-♦ ושני חיתוכים בדומם.

עד היום למדתם שכאשר לשותפות 8 קלפים ביחד במייג'ור עליכם לשחק עם שליט, בעוד עם התאמה במינור עליכם להעדיף חוזה ללא שליט.

כלל זה נשאר נכון, אבל לא בכל מחיר. התבוננו בשתי החלוקות הבאות:

♠ KQJ63		♠ AT5
♥ KJ4		♥ QT
♦ QJ9		♦ T875
♣ J3		♣ KQT4

♠ QJ9		♠ T875
♥ KJ4		♥ QT
♦ KQJ63		♦ AT5
♣ J3		♣ KQT4

אם תתבוננו היטב, תבחינו כי התבנית של שתי החלוקות זהה לחלוטין מלבד סדרות ה-♠ וה-♦ שהתחלפו ביניהן. אולי תשאלו את עצמכם מדוע בחלוקה מאוזנת עם שמונה קלפי ♦ נראה לכם טבעי לשחק 3NT, ועם שמונה קלפי ♠ – לא? האם שינוי בשם הסדרה (♠ במקום ♦) יכול להוות מכשול בשיקול הדעת? הרי שתי החלוקות בעלות תבנית מאוזנת!

בשתי החלוקות אין לקיחות מהירות (A+K) והנקודות מרוכזות בקלפים בכירים 'מדרגה שלישית או רביעית', קרי Q או J. בשתי החלוקות אין פוטנציאל משמעותי של חיתוך מפסידים! על כן שתי החלוקות שייכות לקטגוריה של חוזה ללא שליט.

מסקנה 1:

קלפים בכירים (כמו Q ו-J) מדרגה שלישית ורביעית מתאימים לחוזים של NT.

נתקדם צעד נוסף:

♠ K9852		♠ A7643
♥ A765		♥ 8
♦ AJ		♦ T75
♣ 76		♣ A854

מזרח – חלוקה לא מאוזנת; מערב – חלוקה חצי מאוזנת; מספר השליטים – 10.

שילוב בין שתי ידיים עם חלוקות לא מאוזנות, התאמה של 9 קלפים (או יותר) בשליט ולקיחות מהירות (A+K) – זהו "מתכון הקסם" לביצוע משחקים מלאים עם שליט, גם כאשר יש פחות נקודות מהנדרש. החוזה האופטימלי הוא 4♠.

מסקנה 2:

הניקוד אינו הגורם העיקרי. הגורם הדומיננטי הן הלקיחות המהירות – A+K.

♠ K9852		♠ AT6
♥ A765		♥ QT
♦ AJ		♦ T875
♣ 76		♣ KQT4